

4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012р. №5076-VI // Офіційний вісник України. – 2012.- №62. – Ст.17
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення можливостей самопредставництва в суді органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб незалежно від порядку їх створення: Закон України від 18 грудня 2019 р. № 390-IX // Відомості Верховної Ради України. – 2020. - № 15, Ст.95.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОПЛАТИ ПОСЛУГ АДВОКАТА

Фастовець Наталія,

кандидатка наук з державного управління, доцентка,

доцентка кафедри приватного та публічного права

Інституту права та сучасних технологій

Київського національного університету технологій та дизайну

Білякова Яна,

студентка групи БП-1-19

Інституту права та сучасних технологій

Київського національного університету технологій та дизайну

Оплата адвокатських послуг є актуальним питанням сьогодення. Діяльність адвоката є оплачуваною працею, і така оплата здійснюється у вигляді гонорару. Справжній адвокат завжди вартує дорого [1]. Адвокат може лише виконувати функції консультанта або, а може бути потужним інструментом у вирішенні проблеми свого клієнта. Якісний адвокат приймає на себе ризики довірителя, тому такий адвокат коштуватиме клієнту дорого. Оплата адвокатських послуг є особливою оплатою, тому що вона залежить від домовленості двох сторін. Конструктивне вирішення послуг адвоката характеризує рівень культури та професійні якості людини, яка займається адвокатською діяльністю.

Дослідити хронологію регулювання оплати праці адвоката (судового представника) на території сучасної України.

У часи Київської Русі адвокатів не існувало. Існував інститут судового представництва - найчастіше учасників судового процесу представляли родичі чи інші близькі особи. Це представництво діяло на безоплатній основі. Тому, в часи Київської Русі не було поширене питання, щодо оплати праці.

Науковці вважають, що адвокатура в Україні почала розвиватися XIV–XVI ст. В цей період міста, які жили за магдебурзьким правом. Достеменно невідомо яким чином оплачувалися послуги представникам захисту.

Вперше згадка про оплату послуг юридичного представника (прокуратора) в документах зустрічається в першій пол. XVI століття. Це період Великого князівства Литовського (далі ВКЛ) [2]. В якості оплати вказується кожух, яким клієнтка Х. Курчова віддячила прокуратору Я. Селецькому за його дії по справі [2].

Дослідник М. Довбишенко вважає, що розписки, які було знайдено в великій кількості в архівних фондах документів шляхти періоду ВКЛ на суму від 100 до 300 злотих, підписаних представниками впливових магнатських родів Чарторийських і Заславських і є документами підтверджувальними факти оплати послуг прокураторів (адвокатів) [3].

У період історії Українських земель у складі Речі Посполитої кількість адвокатів визначалась законом. За домовленістю з клієнтом адвокат отримував гонорар – винагороду за працю. Сума і розмір гонорару не встановлювалися і не обмежувалися.

На території України періоду після судової реформи 1864 р. професійна адвокатура діяла на основі Судових статутів 1864 р. (українські землі у складі Росії). Вартість послуг адвоката була високою у зв'язку із тим, що вимоги до присяжних повірених були високі: (вища юридична освіта, громадянство, добропорядна поведінка).

«Консультації присяжних повірених й їхніх помічників м. Миколаєва за 1908 р., встановлено, що юридичну допомогу вони надавали й особам малозабезпеченим та незаможним. Ця правова допомога здійснювалася безкоштовно, при тому, що невеликий відсоток (23 %) консультацій здійснювався за плату. Але й ця «плата» встановлювалася відповідно до правила: платити – хто скільки зможе; і коливалася від 5 коп. до 1 рубля. Утримання Консультації, зокрема в 1908 р., відбувалося за рахунок субсидій, отриманих від Миколаївського Громадського Управління й від Особливого Комітету Опікунства народної тверезості» [4].

У радянські часи адвокатська діяльність дуже жорсткого контролювалась. Консультації не залежно від складності були безоплатними. В кожній юридичній консультації мало бути обов'язкове табло із визначеними цінами. Звісно, за безоплатні консультації мало хто хотів братись. Але влада похвалялась тим, що юридична допомога доступна для всіх.

У сучасній Україні питання оплати праці адвоката регулюється передусім ст. 30 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», ст. 28 Правил адвокатської етики. Вказані документи фіксують договірні засади регулювання цього питання, та критерії, якими необхідно керуватися під час визначення розміру гонорару (складність справи, кваліфікація і досвід адвоката, фінансовий стан клієнта, завантаженість адвоката та інші суттєві обставини).

Таким чином, в сучасній правовій Українській державі на відміну від попередніх історичних періодів відсутнє втручання у питання особистих домовленостей клієнта з адвокатом про розмір оплати послуг останнього.

Список використаних джерел:

1. Дмитро Арсенич, Леонід Сухоруков «Постріли з лука. Наодинці з думками»: Гумор та Сатира. □ Київ, Радянський письменник □ 1987. С 157.
2. Борисенко С. І. Утворення професійної адвокатури. С. 135. 5. Довбищенко М. Адвокат і клієнт на Волині в XVII ст.: оплата праці та проблема професійної етики.
3. Довбищенко М. Адвокат і клієнт на Волині в XVII ст.: оплата праці та проблема професійної етики.
4. Никифорак М. В. Адвокатура Буковини за Австрії (1781–1918). Адвокатура України : забуте і невідоме. Вип. 1. К. 2016. С. 67.
5. Закон України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 27, ст.282.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

РОЛЬ АДВОКАТА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Фастовець Наталія,

*кандидатка наук з державного управління, доцентка,
доцентка кафедри приватного та публічного права
Інституту права та сучасних технологій*

Київського національного університету технологій та дизайну

Чирва Анжеліка,

студентка групи БП-2-19

Інституту права та сучасних технологій

Київського національного університету технологій та дизайну

В Україні права та свободи людини визнаються найвищою соціальною цінністю. Забезпечуючи виконання завдань кримінального провадження адвокати виконують свої обов'язки з метою організації доступу до правосуддя та забезпечення панування верховенства права, створення змагальної системи судочинства і захисту прав людини.

Відповідно діючому законодавству адвокат є основним учасником кримінального процесу, який має право виступати як представник сторони захисту (ч. 1 ст. 45 КПК) і сторони обвинувачення (п. 25 ч. 1 ст. 3КПК). Крім того, законодавством України адвоката наділено правом надавати правову допомогу іншим учасникам кримінального провадження (п. 25 ч. 1 ст. 3 КПК) [3].

Метою роботи є визначення ролі адвоката в кримінальному процесі.

Слід почати з того, що кримінальний процес – це врегульована діяльність правоохоронних органів, органів прокуратури та суду, яка направлена на здійснення досудового розслідування та судового провадження щодо скоєних кримінальних правопорушень та забезпечення виконання завдань кри-